

1. სადოქტორო პროგრამის სახელწოდება: განათლების ფსიქოლოგია. Educational Psychology.
2. მისანიჭებელი აკადემიური ხარისხი: ფსიქოლოგიის დოქტორი. PhD in Psychology.
3. პროგრამის მოცულობა კრედიტებით: 180 ECTS
4. პროგრამის ხელმძღვანელი: მზია წერეთელი, ფსიქოლოგიის დოქტორი, სრული პროფესორი;
5. სწავლების ენა: ქართული

6. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი:

დღეს საქართველოში განათლებისა და მეცნიერების სფეროში არსებული გამოწვევებიდან უმთავრესია განათლების და მეცნიერების ხარისხის, რელევანტურობისა და ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესება. ამდენად, განათლების სისტემის ფუნქციაა არა მხოლოდ მოამზადოს შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი მაღალკვალიფიციური კადრები და უზრუნველყოს პასუხისმგებლობისა და დემოკრატიული ღირებულებების მქონე მოქალაქეთა აღზრდა, არამედ განავითაროს სწავლა/სწავლების მეთოდები და სხვა კომპონენტები, რათა განათლების სისტემამ უზრუნველყოს მოსწავლეებისა და სტუდენტების შესაძლებლობებისა და უნარების მაქსიმალური გამოვლენა და განვითარება.

შრომის ბაზრის მოთხოვნების შესაბამისი კადრების მომზადება და განათლების სისტემაში კვლევითი პოტენციალის გაძლიერება „საქართველოს სოციალური და ეკონომიკური განვითარების სტრატეგია – საქართველო 2020“-ს ერთ-ერთი მთავარი ამოცანაა. ქვეყნის მიერ დასახული პრიორიტეტები, რომლებიც დაკავშირებულია განათლების სისტემის ყველა საფეხურზე მასში ჩართული თითოეული აქტორის სწავლა/სწავლებისა და განვითარების უზრუნველყოფასთან, კიდევ უფრო მნიშვნელოვანს ხდის განათლების და ფსიქოლოგიის დარგის სპეციალისტების როლს ქვეყნის განათლების სისტემის განვითარებისთვის, კერძოდ კი ამ სფეროში ახალი ცოდნის შექმნაში, დაგროვებასა და გადაცემაში. უფრო მეტიც, განათლების ფსიქოლოგია არის საგანმანათლებლო სისტემის ერთ-ერთი ძირითადი მამოძრავებელი ძალა, რადგანაც არსებულ სფეროში დასაქმებული სპეციალისტები ორიენტირებულნი არიან სწავლების და მოტივაციის პროცესებზე, სწავლების სისტემებისა და მეთოდოლოგიის განვითარებაზე ისევე, როგორც ამ პროცესების კვლევასა და შეფასებაზე.

ამ მიზნების და შრომის ბაზრის მოთხოვნების გათვალისწინებით, განათლების ფსიქოლოგიის სფეროში უნივერსიტეტში არსებული ემპირიული და თეორიული ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე სადოქტორო პროგრამის მიზანია მოამზადოს

თანამედროვე მოთხოვნების შესატყვისი კვალიფიციური სპეციალისტი განათლების ფსიქოლოგიის მიმართულებით, რომელიც აღჭურვილი იქნება დარგის საფუძვლიანი ცოდნით, ამ ცოდნის მოპოვებისა და გაღრმავების თეორიული და ემირიული მეთოდებით და დაგროვილი ინფორმაციის საფუძველზე რელევანტური გადაწყვეტილებების მიღებისა და ადეკვატური პროგრამების დაგეგმვის უნარებით. ამგვარად, წარმოდგენილი სადოქტორო პროგრამა მიზნად ისახავს განათლების ფსიქოლოგიის თეორიული და პრაქტიკული ასპექტების გამოკვეთას და სპეციალისტების მომზადებას ჩვენი ქვეყნის განათლების სისტემის განსაკუთრებით აქტუალური საკითხების მეცნიერული კვლევისათვის; დარგში მიღებული ცოდნის გაღრმავებას; ძირითადი მეცნიერული უნარების განვითარებას; განათლების ფსიქოლოგიისა და კვლევის თანამედროვე თეორიებისა და მეთოდოლოგიის შესწავლის საფუძველზე ახალი ცოდნის და ინფორმაციის შექმნასა და გენერირებას.

განათლების ფსიქოლოგიის სადოქტორო პროგრამა ამზადებს სტუდენტებს როგორც უმაღლესი განათლების სისტემაში კონკრეტულ ფაკულტეტზე პოზიციის დასაკავებლად, ასევე კვლევის სპეციალისტად საგანმანათლებლო სისტემებში, სამთავრობო ან ადმინისტრაციულ უწყებებში ხელმძღვანელ თანამდებობებზე სამუშაოდ. ყოველივე ეს განსაკუთრებულად აქტუალურს ხდის სასწავლო პროცესში, აგრეთვე, სწავლისა და სწავლების სხვადასხვა კომპონენტების განსაზღვრასა და მართვაში კვალიფიციური, შესაბამისი ცოდნითა და უნარ-ჩვევებით აღჭურვილი განათლების ფსიქოლოგიისა და კვლევის სპეციალისტის მონაწილეობას.

7. სადოქტორო პროგრამაზე მიღების წინაპირობა:

მაგისტრის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის ფლობა სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებებში, ფსიქოლოგიასა ან განათლების მეცნიერებებში;

ერთ–ერთი ევროპული სამეცნიერო ენის (ინგლისური, გერმანული ან ფრანგული) არანაკლებ B2 დონეზე ცოდნის დადასტურება გამოცდით ან შესაბამისი სერტიფიკატით;

სავარაუდო სამეცნიერო ხელმძღვანელისა და პროგრამის ხელმძღვანელის თანხმობა;

გასაუბრება სპეციალობაში.

8.სწავლის შედეგი:

კურსდამთავრებულს უნდა ჰქონდეს შემდეგი დარგობრივი და ზოგადი კომპეტენციები:

ა) ცოდნა და გაცნობიერება

- ✓ განათლების ფსიქოლოგიისა და კვლევის მიმართულებით არსებული თანამედროვე ტენდენციები, თეორიები, მიდგომების ღრმა და კომპლექსური ცოდნა;
- ✓ უახლესი ინფორმაცია განათლების ფსიქოლოგიის კომპეტენციების, მოქმედების არეალისა და შესაბამისი სპეციფიკური ფუნქციების შესახებ;
- ✓ საქართველოს საგანმანათლებლო სისტემის, მისი თავისებურებების და პრიორიტეტების და სისტემაში განათლების ფსიქოლოგიის სტატუსის ცოდნა;
- ✓ სამეცნიერო კვლევის მეთოდოლოგიის და დაგეგმვის ცოდნა; განათლების კვლევითი მიდგომების და ინოვაციური მეთოდების ცოდნა;
- ✓ სწავლების და შეფასების თეორიების ღრმა და სისტემატური ცოდნა და მისი კრიტიკული გაცნობიერება;
- ✓ ბავშვთა, მოზარდთა და ზრდასრულთა განათლებასთან დაკავშირებული ფსიქოლოგიური საკითხების ცოდნის თანამედროვე განათლებაში არსებულ პრობლემებთან მიმართებაში გააზრება და გაცნობიერება.

ბ) ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი:

- ✓ აქვს განათლების ფსიქოლოგიის თეორიისა და პრაქტიკის ინტეგრირების უნარი; მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების უნარი;
- ✓ აქვს განათლების ფსიქოლოგიის სფეროში არსებული პრობლემების შესტყვისი მეთოდოლოგიური მიდგომის და შესაბამისი კვლევის/შეფასების წარმოების უნარი; აგრეთვე, ინოვაციური კვლევის მეთოდების და ახლებური ანალიტიკური მიდგომების შემუშავების უნარი;
- ✓ შეუძლია დამოუკიდებლად აწარმოოს თეორიული ან გამოყენებითი კვლევა და პრაქტიკაში დანერგოს კვლევების საფუძველზე მიღებული ახალი ცოდნა;
- ✓ აქვს სამეცნიერო სტატიის წერის, კონფერენციის მასალების წარდგენის და კვლევითი ნაშრომის ანგარიშის წერის აკადემიური უნარ-ჩვევები, რაც აკმაყოფილებს დარგში დადგენილ საერთაშორისო (APA-ს) სტანდარტებს;

- ✓ შეუძლია სრულფასოვნად და კვლიფიციურად ჩაერთოს განათლების ფსიქოლოგიის ფარგლებში მიმდინარე სამეცნიერო დისკუსიებში და შეუძლია საკუთარი პოზიციისა და ხედვის წარმოდგენა და მეცნიერული
- ✓ აქვს უნარი დამოუკიდებლად შეიმუშაოს და განახორციელოს კომპლექსური კვლევითი პროექტი განათლების ფსიქოლოგიაში და უხელმძღვანელოს მას;
- ✓ შეუძლია საკუთარი მეცნიერული ნაშრომის პროზენტაცია და დაცვა, საერთაშორისო და ადგილობრივი სამეცნიერო სპეციალისტებისა და ფართო საზოგადოების წინაშე. ფლობს პრეზენტაციისა და დისკუსიის თანამედროვე მეთოდებსა და ტექნოლოგიებს.

გ) დასკვნის უნარი:

- ✓ შეუძლია ახალი ხედვებისა და მიდგომების და ემპირიული მონაცემების ანალიზის შედეგად გაკეთებული დასკვნის საფუძველზე ახალი ჰიპოთეზების შემუშავება.
- ✓ ფუნდამენტური და ემპირიული კვლევის პროცესში შეუძლია ჰიპოთეზების ვერიფიკაცია ან უარყოფა სანდო და ვალიდური მეთოდების და მეცნიერულად გამართული არგუმენტირების გამოყენებით;
- ✓ შეუძლია განათლების სფეროს სხვადასხვა ასპექტების რთული და წინააღმდეგობრივი მონაცემებისა და მიდგომების ანალიზი და ადეკვატური დასკვნის გამოტანის უნარი;
- ✓ აქვს რთული სამეცნიერო პრობლემების გადაჭრის, კრიტიკული ანალიზისა და მათი გადაჭრისათვის ეფექტური გზების შემუშავებისა და გადაწყვეტილებების მიღების უნარი;
- ✓ აქვს პრობლემის კვლევისა და განხილვის შედეგად მიღებული შედეგების ახლებური გააზრებისა და ინოვაციური ხედვის უნარი, რითაც საკუთარი წვლილი შეაქვს განათლების ფსიქოლოგიის დარგის განვითარებაში.

დ) კომუნიკაციის უნარი:

- ✓ აქვს პროფესორის ასისტენტობისა და კოლოკვიუმის საფუძველზე განვითარებული აქვს აუდიტორიასთან კომუნიკაციის უნარი, როგორც სწავლების ასევე საკუთარი მეცნიერული ნაშრომის პროზენტაციის თვალსაზრისით;
- ✓ შეუძლია დარგის ადგილობრივ და საერთაშორისო სპეციალისტებთან კომუნიკაცია; აქვს პროფესიული კომუნიკაციისათვის საჭირო უნარ-ჩვევები, როგორცაა, პროფესიული კომუნიკაციის ნორმები, კომპიუტერული

ტექნოლოგიების გამოყენება, მოხსენების/პროზენტაციის მიზანსა და აუდიტორიაზე გათვლილი გეგმის მომზადება და სხვ;

- ✓ განვითარებული აქვს სწავლისა და სწავლის სწავლის უნარები;
- ✓ შეუძლია პროფესიული და აკადემიური კარიერის გაუმჯობესების მიზნით საკუთარი უნარების თვითგანვითარება და ცოდნის გაფართოვება;
- ✓ აქვს განათლების ფსიქოლოგიისა და კვლევის მიმართულებით უახლეს სამეცნიერო მიღწევებზე დაფუძნებული ახალი შეხედულებების გაცნობის უახლესი გზების/მეთოდების ათვისების უნარი;

ე) ღირებულებები:

- ✓ იცის და აცნობიერებს განათლების სფეროში მომუშავე სპეციალისტისათვის საჭირო ეთიკური სტანდარტებს;
- ✓ ეთიკური სტანდარტის ნორმების იცავს კვლევისა და შეფასების პროცესში, ასევე აკადემიური კომუნიკაციის და ნაშრომის პროფუნტაციისა და პუბლიკაციასთან მიმართებაში;
- ✓ აღიარებს თვალსაზრისთა მრავალფეროვნებას და იზიარებს განსხვავებების მიმართ შემწყნარებლობას;
- ✓ იცავს ობიექტურობის და მიუკერძოებლობის პრინციპებს;

9. სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები¹:

- ✓ ვერბალური/წერიტი;
- ✓ წიგნზე/ელექტრონულ მასალებსა და წყაროებზე მუშაობა;
- ✓ დემონსტრირების მეთოდი (ვიდეო-აუდიო, ფოტო, PPT მასალების მეშვეობით);
- ✓ ახსნა-განმარტებითი მეთოდი;
- ✓ დისკუსია/დებატები;

---

¹ პროფესორი შეიძლება იყენებდეს ერთ ან რამდენიმე მეთოდს, ან ნებისმიერ სხვა მეთოდს კონკრეტული სასწავლო-კვლევითი ამოცანის შესასრულებლად.

- ✓ ჯგუფური მუშაობა;
- ✓ პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება(PBL);
- ✓ შემთხვევის ანალიზი (case-study);
- ✓ გონებრივი იერიში (Brain storming);
- ✓ როლური და სიტუაციური თამაშები;
- ✓ ელექტრონული სწავლება (ჰიბრიდული) - თსუ ელექტრონული სწავლების პორტალი;

10. სტუდენტის ცოდნის შეფასების სისტემა:

სტუდენტის ცოდნა ფასდება 100 ქულიანი სისტემით; მინიმალურ შეფასებას წარმოადგენს 51 ქულა; შეფასება ხორციელდება მინიმუმ ოთხი კომპონენტის მიხედვით. შეფასების კრიტერიუმები მოცემულია კონკრეტულ სილაბუსებში. გთავაზობთ ზოგად ჩარჩოს:

ქულები	შეფასება
91 -100	ფრიადი, A
81-90	ძალიან კარგი, B
71-80	კარგი, C
61-70	დამაკმაყოფილებელი, D
51-60	საკმარისი, E
41-50	ვერ ჩააბარა, FX
0-40	ჩაიჭრა, F

სადისერტაციო ნაშრომის შეფასება ხდება საერთო/საუნივერსიტეტო სტანდარტის შესაბამისად:

ქულები	შეფასება
Summa cum laude	ფრიადი (შესანიშნავი ნაშრომი)
Magna cum laude	ძალიან კარგი(შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აღემატება)
Cum laude	კარგი (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს აღემატება)
Bene	საშუალო (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს ყოველმხრივ აკმაყოფილებს)
Rite	დამაკმაყოფილებელი(შედეგი, რომელიც ხარვეზების მიუხედავად წაყენებულ მოთხოვნებს მაინც აკმაყოფილებს)
Insufficienter	არადამაკმაყოფილებელი (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს მნიშვნელოვანი ხარვეზების გამო ვერ აკმაყოფილებს)
Sub omni canone	სრულიად არადამაკმაყოფილებელი (შედეგი, რომელიც წაყენებულ მოთხოვნებს სრულიად ვერ აკმაყოფილებს)

ფრიადი, ძალიან კარგი, კარგი, საშუალო და დამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება ფსიქოლოგიის დოქტორის აკადემიური ხარისხი.

არადამაკმაყოფილებელი შეფასების შემთხვევაში დოქტორანტს ენიჭება ერთი წლის განმავლობაში გადამუშევრებული სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლება.

სრულიად არადამაკმაყოფილებელი შეფასების მიღების შემთხვევაში დოქტორანტი კარგავს იმავე სადისერტაციო ნაშრომის წარდგენის უფლებას.

11. სადოქტორო პროგრამის კომპონენტები:

სასწავლო კომპონენტს ეთმობა 40 კრედიტი, ხოლო კვლევით კომპონენტს 140.

დოქტორანტურის სასწავლო კომპონენტი გულისხმობს შემდეგ სალექციო კურსებს და სხვა სახის აქტივობებს.

სავალდებულო კურსებია:

- ✓ სწავლების მეთოდები - 5 კრედიტი;
- ✓ აკადემიური წერა (კვლევის მეთოდების კომპონენტებით) - 5 კრედიტი (სავალდებულო სალექციო კურსი მათთვის, ვისაც აკადემიური წერა და/ან კვლევის მეთოდები სწავლების წინა საფეხურზე არ გაუვლია);
- ✓ დოქტორანტის სემინარი - 15 კრედიტი;
- ✓ კვლევის მეთოდები - 5 კრედიტი;
- ✓ პროფესორის ასისტენტობა – 5 კრედიტი.

სასწავლო კომპონენტის სხვა ელემენტები არჩევითია.

- დოქტორანტის სემინარი – 15 კრედიტი;
- პროფესორის ასისტენტობა – 10 კრედიტი;
- შესავალი გამოყენებით სტატისტიკაში - 5 კრედიტი;
- სოციალური კვლევის მეთოდები – 5 კრედიტი;
- სოციალურ მეცნიერებათა ფილოსოფია – 5 კრედიტი;

- მეცნიერების მენეჯმენტი – 5 კრედიტი;
- ინფორმაციულ–საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენება კვლევა/სწავლებაში და ელექტრონული კურსების შექმნა –10 კრედიტი;
- საუნივერსიტეტო კურიკულუმის შემუშავების თანამედროვე მეთოდები– 10 კრედიტი;
- საზღვარგარეთის აკრედიტებულ უმაღლეს სასწავლებლებში მოსმენილი სადოქტორო კურსები – 5–25 კრედიტი;
- სხვა სახის აქტივობა 5–15 კრედიტი.

კვლევითი კომპონენტი მოიცავს 140 კრედიტს:

- 2 სავალდებულო კოლოკვიუმს (20 კრედიტი თითოეულისათვის)
- სადისერტაციო ნაშრომის მომზადება და დაცვა (100 კრედიტი).

ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმას, საერთო საუნივერსიტეტო სქემის ფარგლებში, ადგენს დოქტორანტი სამეცნიერო ხელმძღვანელთან ან სადოქტორო პროგრამის ხელმძღვანელთან შეთანხმებით.

12. სამეცნიერო კვლევების მატერიალურ–ტექნიკური ბაზა.

- ✓ ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერებათა ფაკულტეტის მატერიალურ–ტექნიკური ბაზა;
- ✓ თსუ-ს სამეცნიერო ბიბლიოთეკა და კომპიუტერული ბაზები;
- ✓ რესურს–ცენტრები;
- ✓ სამეცნიერო ხელმძღვანელის პირადი ბიბლიოთეკა;

13. მისაღები კონტიგენტი.

სადოქტორო პროგრამაზე შესაძლებელია 4 დოქტორანტის მიღება.

14. სადოქტორო პროგრამის მონაწილე აკადემიური პერსონალი.

სადოქტორო პროგრამაში მონაწილეობენ ფსიქოლოგიისა და განათლების მეცნიერების ფაკულტეტის განათლების ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის პროფესორი მზია წერეთელი და ინსტიტუტის სხვა პროფესორები და მოწვეული სპეციალისტები.

15. პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა.

სადოქტორო პროგრამის ფინანსურ უზრუნველყოფას ახდენს თსუ.